

Թեան մասնուած էր, բայց իւր բացակայու-
թիւնն այսօր հայութեան սրտին վրայ վշտի նուրբ
քող մը ձգած է: Գողոթնեանի միակ աչքի զար-
նոց ծնունդը “Ծիծեռնակ”ն է, որ բնականա-
բար անուշ պիտի գար եւ ընդհանրապէս այն
ժողովրդեան որուն դարաւոր բախտը եղած է
մորմորիչ պանդխտութիւնն: Հայ պանդուխտ
զաւակն կ'երգէ պանդուխտի երգը իւր ընտա-
նիքէն հեռու գտնուելուն համար, իսկ ընտանիքը՝
հարազատին ցաւին գիտակից, անոր ցաւակցելու
համար: Գողոթնեանի ալ նոյն բախտը վիճակած
էր. այդ բախտին ալ ծնունդ է “Ծիծեռնակ”
նակը:

Ծնած է 1830 (1831 ըստ ոմանց), կրթու-
թիւնն առած Մոսկուայի լազարեան ճեմա-
րանի մէջ, զոր 6 տարիէն աւարտելով՝ կը
յաճախէ Պետերբուրգի համալսարանն մինչեւ
1851: Յետոյ կ'անցնի Գորպատ եւ 1859ին կ'ա-
ւարտէ իրաւաբանական ճիւղը: Ղզլարի մէջ քա-
լանթարեանց կալուածոց կառավարի պաշտօնը
կը վարէ: Յետոյ կ'երթայ Ղզլա՛մ իւր ծննդավայրը
եւ 1877ին հոն՝ Արմֆերդայի պետական վար-
ժարանի մէջ ուսուցչութիւն կ'ընէ ուս. լեզուի
21 տարի: 1898ին՝ պետական խորհրդականի
ստորիւնը կ'ընդունի համառոտ կենսամոշակով
եւ կ'ապրի առանձնական կեանք մը, որուն
կենսական արեւը խլից անողոր բնութեան
կարգը:

Հ. Ա. ԱՌԵՏԻՍՅԱՆ

7. ԳՐԻԳՈՐ ՎԱՆԿՅԵԱՆ Ի

Այս կորովե յոժը պարտուած կեանքի
դառնութեան անշայտ հոսանքէ՛ մը, Մայիս
Տին իւր եւ կեանքի մէջ եղած յարաբերու-
թիւնը կը խզէ 40 տարեկան հասուն հասա-
կին մէջ:

Գ. Վանցեան ազգային կրթուած գէմբե-
րէն էր. Դերսիսեան վարժարանը աւարտելով
յաջողած էր Եւրոպայ իւր ուսումը կատարելա-
գործելու անցնիլ, ուսկից՝ դառնալով՝ Տփղիսի
առեւտրական դպրոցի մէջ հայերէն լեզուի դա-
սաստուութիւն կ'ընէր: Հայ ուսուցչութեան յա-
ռաջագիմութեան բարեխիղճ մարդիկներէն էր,
որուն կորուստը նոր կազմակերպիչ սկսած միու-
թեան զգալի փնաս մըն էր:

Գ. Վանցեան հայ գրականութեան մէջ ալ
ձեռնհաս յոժ մըն էր. ահա իւր գրածոց
ցանկը:

1. Դպրոցական քերականութիւն. Ալեք-
սանդրասով 1906. Բ. տպ. Տփղիս 1907.

2. Հայ հեղինակներ. Տփղիս, 1905. Բ. տպ.
անդ 1906.

3. Հայոց պատմութիւն. Տփղիս 1906. Բ.
տպ. 1908.

4. Պատմական քերականութիւն. Տփղիս,
1906.

5. Գրպանի ուղղագրութիւն. Տփղիս,
1906.

6. Հայ լեզու (պատկերազարդ այբբենա-
րան) Տփղիս 1907.

7. Армянские цыганы. Тифлисъ
1901.

Բաց ի իւր այս գրութիւններէն աշխա-
տակցած է նաեւ այլեւայլ Թերթերու՝ ինչպէս
եւ “Հնար. Արտիստ”-ի: “Մշակ”ի մէջ իւր
կենաց վերջի օրերուն տուած յօդուածը առան-
ձին համակրանքի արժանի է, ուր Թերթու
կարելի ըլլալ իւր կեանքի հրատապ պատկերը
նշմարել:

Հ. Ա. ԱՌԵՏԻՍՅԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ — Հայերէն նոր բառը. 193: —
Կիւրիոսի կաթողիկոս Վրաց. 202: — Յուցակ ձե-
ռագրաց Թաւրիզի. 204:

ՀԵՋՈՒՄԱՐԱՆԱԿԱՆ — Անճայ զաւառաբարբառը. 207:
— Ստուգարանական հետազոտութիւնը. 212:

ԻՐԵՒԵԳԻՏԵԿԱՆ — Անճարկ մը հայ իրականաց պատմու-
թեան վրայ եւ Յ. Կարստի նոր երկապիտակութիւն-
ները. 215:

ԱՅԼԵԻԱՅԻԹ — 1. Ստեփանոս Ասողիկ գերմաններէն.
219: — 2. Հայերէն յիշատակարան մը (ԺԳ. դարէ)
յունարէն Աւետարանի մը մէջ. 220: — 3. Թուրք
նորայր Քիւլանդացույ առ Հ. Ն. Ա. 221: —
4. Նկատողութիւն մը. 221: — 5. Անիի Պետրոս.
222: — 6. Գէորգ Դողդեանս Կ. 223: — 7. Գրի-
գոր Վանցեան Կ. 224:

ՀՐԱՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՈՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԽՄԿԱԿԻՐ
Հ. ԱՌԱՅԵԼԻ Կ. ՊԱՐՈՆԶ

ՎԻԵՆՆԱ, ՄԻԻԲԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ